

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 15. heinäkuuta 2019
(OR. en)

11026/19

MOG 70
CFSP/PESC 575
IRAQ 3

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 11025/1/19, MOG 69, CFSP/PESC 560, IRAQ 2

Asia: Neuvoston päätelmät Irakista

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston istunnossaan 15. heinäkuuta 2019 hyväksymät päätelmät Irakista.

Neuvoston päätelmät Irakista

1. EU palauttaa mieleen tammikuussa 2018 annetut neuvoston päätelmät, joissa hyväksyttiin Irakia koskeva EU:n strategia. EU toistaa tukevansa päättäväisesti Irakin yhtenäisyyttä, suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta sekä toteaa uudelleen, että irakilaisten on tärkeää osallistua maan sisäisiin poliittisiin ja uudistusprosesseihin. Se painottaa olevansa edelleen sitoutunut Irakin yhteiskunnan monietnisen ja -uskontoisen luonteen säilyttämiseen. EU toistaa jälleen tukevansa vahvasti myös Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin erityisedustajan ja Irakin avustusoperaation (UNAMI) työtä.
2. Toukokuussa 2018 pidetyt liittovaltiovaalit vahvistavat, että Irak on sitoutunut demokratiaan.
EU panee tyytyväisenä merkille, että liittohallitus on muodostettu, myös viimeisimpien ministerinimitysten osalta. Nyt on ratkaisevan tärkeää, että kaikki Irakin poliittiset toimijat ja instituutiot vastaavat yhdessä maan kiireellisiin tarpeisiin, erityisesti turvallisuuden, peruspalvelujen ja kestävien työpaikkojen varmistamiseksi kaikille irakilaisille koko maassa. Nämä toimet ja jatkuvat pyrkimykset kansallisen ja paikallisen sovinnon aikaansaamiseksi sekä maan sisäisesti siirtymään joutuneiden henkilöiden vapaaehtoinen, ihmisarvoinen, turvallinen ja syrjimätön paluu ovat ensiarvoisen tärkeitä luottamuksen palauttamiseksi Irakin kansan ja poliittisten instituutioiden välille.
3. Irakilaisten on välttämätöntä sitoutua vahvasti uudistuksiin ja jälleenrakennusprosessiin. Tältä pohjalta EU vahvistaa uudelleen olevansa valmis tukemaan Irakin hallitusta sen toteuttaessa poliittisten, sosiaalisten, taloudellisten ja turvallisuusalan uudistusten ohjelmaansa, jossa keskitytään erityisesti seuraaviin toimiin:
 - a. Demokraattisen ja osallistavan hallinnon vahvistaminen, korruption torjuminen, institutionaalisten valmiuksien kehittäminen, julkisten palvelujen parantaminen sekä peruspalvelujen, erityisesti veden ja sähkön, tosiasiallinen tarjoaminen;

- b. Liiketoimintaympäristön parantaminen ja perustan luominen kestävämmälle, monipuolisemmalle ja vihreämmälle Irakin taloudelle Kuwaitissa helmikuussa 2018 järjestetyn Irakin jälleenrakentamista käsittelevän kansainvälisen konferenssin sitoumusten mukaisesti. EU kehottaa kansainvälisiä kumppaneita lunastamaan hyvissä ajoin Kuwaitissa antamansa lupaukset. Talous- ja rahoitusuudistukset ovat välttämättömiä, jotta voidaan houkutella uusia investointeja ja tukea;
 - c. Siviiliturvallisuusalan uudistus, oikeusvaltioperiaatteen vaaliminen sekä sen varmistaminen, että kaikki aseelliset ryhmät ovat Irakin valtion tosiasiallisessa valvonnassa ja että ihmisoikeuksia noudatetaan täysimääräisesti, ovat ratkaisevan tärkeitä Irakin vakaudelle tulevaisuudessa. EU ja sen jäsenvaltiot jatkavat, myös Da'eshin vastaisen maailmanlaajuisen liittouman mukana, toimiaan, joilla tuetaan Irakin viranomaisia näiden puuttuessa Da'eshin jatkuvaan terroriuhkaan vahvistamalla oikeuslaitosta ja uudistamalla poliisivoimia. Lisäksi EU jatkaa tukeaan Irakille siviiliturvallisuusalan uudistuksen yhteydessä EU:n neuvontaoperaation (EUAM Irak) kautta.
4. Kaikessa toiminnassa on edistettävä osallistavaa kansalaisuutta, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja sukupuolten tasa-arvoa. Naisten, nuorten, kansalaisyhteiskunnan ja Irakin yhteiskunnan kaikkien osien, mukaan lukien etniset ja uskonnolliset vähemmistöt, täysimääräinen osallistuminen sekä lasten oikeuksien täysimääräinen suojelu on varmistettava kansallisesti, alueellisesti ja paikallisesti.
5. EU panee tyytyväisenä merkille, että Kurdistanin aluehallitus on muodostettu ja presidentti valittu syyskuussa 2018 pidettyjen aluevaalien jälkeen. EU on tyytyväinen siihen, että Irakin liittohallituksen ja Kurdistanin aluehallituksen suhteet ovat parantuneet, ja kannustaa molempia osapuolia jatkamaan Irakin perustuslakiin pohjautuvaa vuoropuhelua. Yhteistyötä tarvitaan erityisesti hallinnon ja turvallisuuden koordinoinnin parantamiseksi "kiistanalaisilla alueilla".
6. EU keskittyy panemaan täytäntöön Irakin kanssa tehdyn kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen, myös tehostetun poliittisen yhteistyön osalta, ja jatkamaan tammikuussa 2018 hyväksytyn Irakia koskevan EU:n strategian toteuttamista. EU:n ja Irakin kumppanuutta on tuettu rahoitustuella vuodesta 2014 yli 1,2 miljardilla eurolla pelkästään EU:n toimielimiltä.

7. EU panee tyytyväisenä merkille kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen 105 artiklaan perustuvan muuttoliikettä koskevan viimeaikaisen vuoropuhelun ja korostaa, että on tärkeää yhdessä Irakin viranomaisten kanssa vahvistaa yhteistyötä ja varmistaa, että nämä noudattavat velvollisuuttaan sallia Irakin kansalaisten paluu noudattaen täysimääräisesti osapuolten oikeuksia, velvoitteita ja vastuuta, jotka perustuvat asiaankuuluvaan kansainväliseen oikeuteen.
8. EU tukee täysin Yhdistyneiden kansakuntien UNITAD-tutkintaryhmää, joka pyrkii saattamaan syylliset vastuuseen Da'eshin/ISILin tekemistä rikoksista, ja yhteistyötä Irakin viranomaisten kanssa todisteiden keräämisessä ja analysoinnissa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2379 mukaisesti. EU toistaa vastustavansa periaatteellisesti kuolemanrangaistuksen käyttöä. EU:n prioriteettina on edistää Irakissa rikoksiin syyllistyneiden saattamista vastuuseen oikeudenmukaisella menettelyllä ja ihmisoikeuksia kunnioittaen, myös terrorismiin syyllistyneiden vierastaistelijoiden osalta.
9. Kun otetaan huomioon alueen nykyiset jännitteet, EU painottaa, että kaikkien alueen maiden ja kansainvälisten toimijoiden on tärkeää kunnioittaa täysin Irakin suvereniteettia ja sen politiikkaa toimia rakentavasti suhteessa naapureihinsa. EU on erityisen tyytyväinen Irakin presidentin ja hallituksen johdonmukaisiin pyrkimyksiin noudattaa alueella tasapainoista politiikkaa, myös niiden viimeaikaisten tiedotustoimien osalta.